

เกษตรทั่วไทย: พร้อมผลิตลำไยนอกฤดูส่งออก

ป จวบจน กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตลำไยนอกฤดูเพิ่มมากขึ้น เพื่อกระจายผลผลิตลำไยสดช่อให้ออกสู่ตลาดได้ตลอดทั้งปี โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตลำไยนอกฤดูอย่างถูกต้องและเหมาะสม ผ่านขั้นตอนการเรียนรู้ จำนวน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1.การเตรียมความพร้อมต้นและการตัดแต่งกิ่ง 2.การชักนำการออกดอก 3.การดูแลรักษาเพื่อให้ผลผลิตได้คุณภาพ และ 4.การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ซึ่งชาวสวนลำไยสามารถนำเทคนิคและความรู้ไปปฏิบัติได้ผลจริงในระดับแปลง

การเตรียมความพร้อมต้นและการตัดแต่งกิ่ง นับเป็นเรื่องสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้กับต้นลำไย เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแตกใบและกิ่งที่สมบูรณ์พร้อมสำหรับการออกดอก และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ สำหรับการตัดแต่งกิ่งลำไยนั้นควรตัดแต่งให้เร็วที่สุดภายหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยตัดกิ่งหลักที่อยู่กลางพุ่มออก 2-3 กิ่ง เพื่อให้ต้นลำไยได้รับแสงมากขึ้น และยังเป็นการช่วยชะลอความสูงของต้น จากนั้นต้องตัดกิ่งกระโดงหรือกิ่งน้ำค้าง กิ่งที่ไม่ได้รับแสง กิ่งที่ไม่สมบูรณ์ และตัดกิ่งที่ถูกโรคหรือแมลงทำลายทิ้ง ควรให้เหลือกิ่งอยู่ประมาณ 80% ของทรงพุ่ม

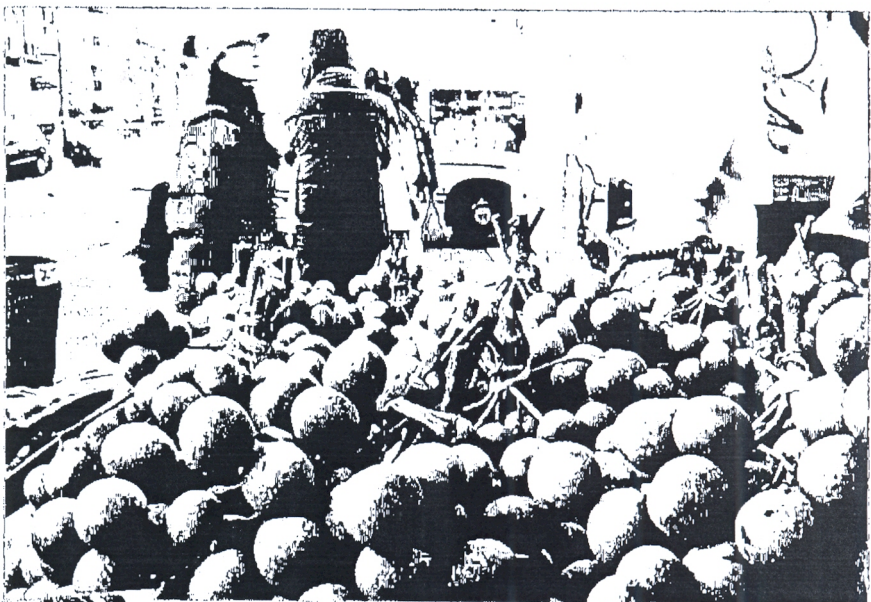
ประโยชน์ของการตัดแต่งกิ่งมีดังนี้ คือ 1.เร่งให้ลำไยแตกใบอ่อน ซึ่ง

มีผลทำให้ต้นลำไยฟื้นตัวได้เร็ว ใบใหม่ที่เกิดขึ้นจะทำให้พื้นที่สร้างอาหารสะสมไว้สำหรับการออกดอกติดผลในฤดูกาลถัดไป 2.ช่วยควบคุมความสูงของทรงพุ่ม การที่ทรงพุ่ม

เตี้ยทำให้ง่ายต่อการเก็บเกี่ยวผลผลิตและสะดวกต่อการดูแลรักษา และช่วยลดค่าใช้จ่ายในเรื่องไม้ค้ำยันกิ่ง ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง 3.ลดการระบาดของโรคและแมลง เช่น โรคราดำ โรคจุดสาหร่ายสนิม และไลเคนส์ เป็นต้น 4.การตัดแต่งกิ่งให้ทรงพุ่มโปร่งทำให้แสงส่องเข้าไปในทรงพุ่มได้ จะช่วยให้ต้นลำไยตอบสนองต่อสารโพแทสเซียมคลอไรด์ได้ดี ทำให้ลำไยออกดอกมากขึ้น

แม้ว่าปริมาณการใช้สารลดลง 5.ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี ได้ผลขนาดใหญ่ขึ้นและคุณภาพผลผลิตโดยรวมดีขึ้นด้วย

จากการศึกษาวิจัยของ ผศ.พาวิน มะโนชัย และคณะ ม.แม่โจ้ ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีการตัดแต่งกิ่งลำไย เกษตรกรสามารถ

การตัดแต่งกิ่งทรงพุ่มพุ่มทำได้โดยตัดกิ่งที่อยู่กลางทรงพุ่มออกให้หมด ให้เหลือเฉพาะกิ่งที่เจริญในแนวนอน จากนั้นจะเกิดกิ่งใหม่ขึ้นตามกิ่งหลักที่เจริญในแนวนอนเรียกกิ่งที่เกิดขึ้นว่า กิ่งกระโดง ซึ่งจะออกดอกได้ภายใน 4-8 เดือนหลังตัดแต่ง และช่อผลลำไยที่เกิดจาก

ทำได้หลายวิธี โดยเฉพาะการตัดแต่งกิ่ง "ทรงพุ่มพุ่มพุ่ม" วิธีนี้มีข้อดีหลายอย่าง อาทิ ต้นลำไยจะมีทรงพุ่มเตี้ยสามารถควบคุมความสูงของทรงพุ่มใหญ่ให้อยู่ในระดับเดิมได้ทุกปี ทั้งยังช่วยกระตุ้นการแตกใบให้เร็วขึ้น ผลผลิตที่ได้จะมีคุณภาพดี โดยเฉพาะผลลำไยที่เกิดจากกิ่งกระโดงในทรงพุ่มจะมีผิวสีเหลืองทองเป็นที่ต้องการของตลาด และสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ 20-50% ด้วย

กิ่งกระโดงเมื่อผลใกล้แก่จะโน้มลงหลบเข้าในทรงพุ่มทำให้ผลลำไยมีขนาดใหญ่และมีสีเหลืองทอง

นอกจากทรงพุ่มพุ่มพุ่มแล้ว ยังสามารถตัดแต่งกิ่งทรง "เปิดกลางพุ่ม" โดยตัดแต่งกิ่งที่อยู่กลางทรงพุ่มออก 2-5 กิ่ง เพื่อลดความสูงของต้นและให้แสงแดดส่องเข้าไปในทรงพุ่มแล้วตัดแต่งกิ่งที่อยู่ด้านในทรงพุ่มที่ไม่ได้

รับแสง ควรตัดกิ่งที่มี
ขนาดใหญ่ทางด้าน
ข้างของทรงพุ่มออก
บ้างเพื่อให้แสงส่อง
เข้าไปในทรงพุ่ม ขณะ
เดียวกันต้องตัดกิ่งที่
ถูกโรคแมลงทำลาย

ตัดกิ่งที่ไขว้กัน กิ่งซ้อนทับและกิ่งที่ขึ้นงอกด้วย

สำหรับสวนที่มีต้นลำไยอายุน้อยและ
ปลูกระยะชิด เกษตรกรอาจตัดแต่งกิ่ง "ทรง
สี่เหลี่ยม" โดยกำหนดความสูงของทรงพุ่มอยู่ใน
ช่วง 2-3 เมตร โดยนำไม้ไผ่ทำเครื่องหมายตาม
ความสูงที่ต้องการแล้วนำไปทาบที่ต้นลำไย กิ่งที่
สูงเกินเครื่องหมายก็ตัดออกให้หมด จากนั้นตัด
ปลายกิ่งด้านข้างทรงพุ่มทั้งสี่ด้าน ขึ้นอยู่กับระยะ
ปลูกและทรงพุ่มเดิม โดยทั่วไปแนะนำให้ตัดลึก
จากปลายกิ่งประมาณ 30-50 เซนติเมตร รูปทรง
ที่ได้จะเป็นทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายหลังการตัด
แต่งกิ่งประมาณ 2 สัปดาห์ ต้นลำไยจะเริ่มแตกใบ
ถ้าต้องการให้ต้นลำไยสมบูรณ์เต็มที่ควรให้มีการ
แตกใบ 3 ครั้ง ใช้เวลาประมาณ 6 เดือน นับ
ตั้งแต่ตัดแต่งกิ่งก็สามารถชักนำการออกดอกได้

หลังตัดแต่งกิ่งต้องเร่งบำรุงต้น โดยให้
ปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก) อัตรา 10-20
กิโลกรัมต่อต้น ควบคู่กับปุ๋ยเคมี ซึ่งในระยะนี้
ต้นลำไยต้องการธาตุไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และ
โพแทสเซียม กิดเป็นสัดส่วน 4:1:3 สูตรปุ๋ยเคมี
ที่แนะนำให้ใช้ควรเน้นหนักธาตุไนโตรเจนและ
โพแทสเซียม เช่น สูตร 46-0-0, 15-15-15,
และ 0-0-80 ส่วนอัตราการใช้ขึ้นอยู่กับขนาด
ทรงพุ่ม

อย่างไรก็ตาม ปีนี้หลังเก็บเกี่ยวผลผลิต
แล้ว เกษตรกรควรวางแผนการผลิต ไร่เตรียม
ความพร้อมต้น เร่งตัดแต่งกิ่งเพื่อผลิตลำไยนอก
ฤดูคุณภาพป้อนตลาด โอกาสลำไยไทยในเวที
การค้าโลกยังไปได้สวย อย่างมั่นคงรอแก้ไขปัญห
เดิม ๆ ที่เกิดซ้ำ ๆ มีแต่เจ็บตัว...ขอบอก.